

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

7-8. évfolyamos tanulók számára

3. forduló

Össz.pontszám:	59p	
----------------	------------	--

A feladatlap kitöltendő:

2021. január 26-án (kedden) 13.00-15.00 óra között 45-45 perc alatt tantárgyanként, felügyelet mellett!

Postára adás határideje: január 26. vagy 27-i szerdai postabélyegzővel.

Név:.....

Felkészítő tanár neve:

Iskola neve, címe (bélyegző is lehet):

.....

1. Magyarul mondom

A következő mondatokban olyan tájnyelvi szavakat olvashatsz, amelyeket nem biztos, hogy használsz. Válaszolj a kérdésekre a helyes válaszok betűjelének a bekarikázásával! Egy sorban több helyes válasz is lehet!

a) Melyik szó jelent valamilyen fejfedőt? Több választ is aláhúzhatsz.

(A) kalpag (B) karima (C) kucsma (D) suba

b) Melyik szó jelent ételt?

(A) gránátos kocka (B) dödölle (C) kaftán (D) pellengér

c) Melyik szó jelent növényt?

(A) kolonc (B) kelevéz (C) piszke (D) pityóka

6p	
-----------	--

2. Kivétel nélkül

Karikázd be annak a sornak a betűjelét, amelyikben minden szó helyesírása kifogástalan!

a) gyanúsított	tanúsítvány	odú
b) kísértet	szundít	hivat
c) tűzijáték	küld	tüntet
d) szakáll	álltalában	általános
e) higgye	hagyja	adja
f) muszáj	vályú	bájos
g) balett-táncos	váll-lap	jeggyűrű
h) Ft-al	Anett-tel	Vörösmartyval

16p	
------------	--

3. Ismered a barkochbát? Játsszunk egyet! Melyik szóra gondoltam?

a)

- Van-e a szóban kétjegyű mássalhangzó? - Igen.
- Ige? - Igen.
- Igekötős ige? – Igen.
- Kiejtéskor történik-e összeolvadás? – Igen.

A) adjatok

B) megszidja

C) kiszáll

D) megszabadít

b)

- Van-e a szóban teljes hasonulás? - Nincs.
- Egyes szám 3. személyű ige? – Igen.
- Található benne hosszú magánhangzó? – Igen.
- Magas magánhangzókat tartalmaz? - Igen.

A) éljen

B) örülni

C) álmodik

D) kerekít

6p	
----	--

4. Ünnepejünk!

Január 22-én országsherte megemlékeztünk egy jeles évfordulóról. A következő rejtvény ezt az eseményt dolgozza fel. Sok kérdésre magadtól is tudnál válaszolni, de segítségedre lesz az alábbi összeállítás. Olvasd el figyelmesen, majd töltd ki a rejtvényt!

„1989 óta ünnepejünk meg január 22-én a magyar kultúra napját, annak emlékére, hogy – a kézirat tanúsága szerint – Kölcsey Ferenc 1823-ban ezen a napon tisztázta le a Himnusz kéziratát.

A napról való megemlékezés ötletét Fasang Árpád zongoraművész vetette fel 1985-ben. ...

Az 1815-től Szatmárcsekén élő Kölcsey Ferenc a bécsi udvar alkotmánytipró intézkedéseinek fokozódása idején, 1823 januárjában írta hazafias költészetének legnagyobb remekét, a Himnust, amelynek kéziratát 1823. január 22-én tisztázta le. A költemény először 1829-ben Kisfaludy Károly Aurorájában jelent meg, a kéziraon még szereplő „a Magyar nép zivataros századaiból” alcím nélkül, de 1832-ben, Kölcsey munkáinak első kötetében már a szerző által adott alcímmel látott napvilágot. Kölcsey Ferenc külön lapokra írta és kéziratcsomagokban gyűjtötte verseit. A Himnust tartalmazó kéziratcsomag az 1830-as évek végén eltűnt és csak több mint egy évszázados lappangás után, 1946-ban került az Országos Széchényi Könyvtár birtokába.

A Himnusz megzenésítésére 1844-ben írtak ki pályázatot, amelyet Erkel Ferenc, a pesti Nemzeti Színház karmestere nyert meg. Pályaművét 1844. július 2-án mutatták be a Nemzeti Színházban a zeneszerző vezényletével. ...”

A források alapján összeállította: Haizer Tiborné

*Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/A_magyar_kult%C3%BAra_napja
http://web.axelero.hu/kesz/jel/03_01/kultura.html*

5. Olvasd el a következő könyvajánlást Kerstin Gier: Rubinvörös című fantasy regényéről, majd válaszolj a kérdésekre!

Mitévők legyünk, ha egyszerre a múltban találjuk magunkat, és csak annyit tudunk, hogy az üküküküküknagyapánk lovát Kövér Anninak hívták? Úgy van: megőrizzük a hidegvérünket. Legalábbis ezt próbálja tenni Gwendolyn, amikor kiderül: nem elég, hogy ő örökölte a családban az időutazásért felelős gént, de ráadásul az a feladat is neki jutott, hogy rendbe szedje a múltat. És mindennek a tetejébe épp ezt az arrogáns Gideont kapja útitársul! Az össze nem illő páros kénytelen-kelletlen beleveti magát a nem éppen hétköznapi kalandokba. Gwendolyn hamarosan megtapasztalja, hogy az ellentétek alighanem tényleg vonzzák egymást, és ez régen sem volt másképp. És, hogy már a múltban sem úgy mennek a dolgok, mint egykoron...

Forrás: https://www.libri.hu/konyv/kerstin_gier.rubinvoros.html

a) Keress példát a következő hangtörvényekre:

zöngésség szerinti részleges hasonulás: _____

írásban jelöletlen teljes hasonulás: _____

összeolvadás: _____

rövidülés: _____

hangrendi illeszkedés: _____

10p	
-----	--

b) Mit jelentenek az alábbi kifejezések? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

arrogáns

a) nagyképű

b) agresszív

c) gyengeelméjű

megőrizzük a hidegvérünket

a) távolságtartóak maradunk

b) nyugodtak maradunk

c) egészségesek maradunk

egykoron

a) egyszer

b) régen

c) soha

3p	
----	--

c) Mi az ellentéte a következő, a szövegben szereplő kifejezéseknek?

múltban: _____

megőrizzük: _____

kénytelen-kelletlen: _____

3p	
----	--